ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1980

Vyhlásené: 12.12.1980 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

161

NARIADENIE VLÁDY
Československej socialistickej republiky
z 13. novembra 1980
o finančnom hospodárení výrobných hospodárskych jednotiek a podnikov

Vláda Československej socialistickej republiky nariaďuje na vykonanie Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (v znení vyhlásenom pod č. 37/1971 Zb. a doplnenom zákonom č. 144/1975 Zb.), zákona č. 53/1966 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu (úplné znenie č. 124/1976 Zb.), zákona č. 134/1970 Zb. o pravidlách štátneho rozpočtu československej federácie a o zásadách hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami štátnych rozpočtov federácie a republík (rozpočtové pravidlá) a zákona č. 111/1971 Zb. o odvodoch do štátneho rozpočtu a príspevku na sociálne zabezpečenie v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odvodoch“):

Úvodné ustanovenia

§ 1

Finančné hospodárenie je súčasťou sústavy plánovitého riadenia národného hospodárstva. Zásady finančného hospodárenia vychádzajú z aktívnej funkcie štátneho rozpočtu a finančného plánu, z postavenia výrobnej hospodárskej jednotky ako základného článku riadenia, ovplyvňujú efektívnosť a kvalitu práce v etape tvorby a realizácie plánu a utvárajú podmienky pre realizáciu princípov chozrasčotu, ktorý je základnou metódou hospodárenia výrobných hospodárskych jednotiek a podnikov.

§ 2

(1) Toto nariadenie upravuje finančné hospodárenie výrobných hospodárskych jednotiek a podnikov a s ním súvisiace úlohy ústredných orgánov štátnej správy (ďalej len „ústredné orgány“) a národných výborov.

(2) Výrobnou hospodárskou jednotkou sa na účely tohto nariadenia rozumejú

a) v ústredne riadenej priemyselnej a stavebnej výrobe všetky formy výrobných hospodárskych jednotiek,[1]) s výnimkou odborového podniku bez pridružených národných podnikov, prípadne účelových organizácií,

b) v ostatných odvetviach obdobné formy organizácie ústredne riadenej hospodárskej činnosti.[1])

(3) Podnikom sa na účely tohto nariadenia rozumie štátna hospodárska organizácia v rámci výrobnej hospodárskej jednotky, koncernový podnik a koncernová účelová organizácia, štátna hospodárska organizácia priamo riadená ústredným orgánom alebo národným výborom, ako aj organizácia zahraničného obchodu.

§ 3

(1) Ustanovenia prvej časti platia pre organizácie a orgány uvedené v § 2 ods. 1, s výnimkou organizácií a orgánov, ktorých finančné hospodárenie sa spravuje ustanoveniami druhej až štvrtej časti.

(2) Ustanovenia druhej časti platia pre výrobné hospodárske jednotky a podniky, ktoré sú daňovníkmi poľnohospodárskej dane zo zisku.[2])

(3) Ustanovenia tretej časti platia pre podniky, ktorých vzťah k štátnemu rozpočtu je určený finančným plánom.

(4) Ustanovenia štvrtej časti platia pre podniky riadené národnými výbormi a pre národné výbory ako orgány hospodárskeho riadenia.

(5) Ustanovenia piatej časti platia pre organizácie a orgány uvedené v § 2 ods. 1.

PRVÁ ČASŤ

HLAVA 1 FINANČNÉ HOSPODÁRENIE VÝROBNÝCH HOSPODÁRSKYCH JEDNOTIEK A PODNIKOV DO NICH ZAČLENENÝCH

§ 4

Finančné zdroje výrobných hospodárskych jednotiek a podnikov do nich začlenených

Základnými finančnými zdrojmi výrobných hospodárskych jednotiek a podnikov do nich začlenených sú zisk vykázaný v riadne vedenom účtovníctve (ďalej len „zisk“) a odpisy základných prostriedkov[3]) (ďalej len „odpisy“).

§ 5

Použitie zisku výrobnej hospodárskej jednotky

(1) Výrobná hospodárska jednotka používa zisk v tomto poradí:

a) na odvody a platby daní vykonávaných výrobnou hospodárskou jednotkou do štátneho rozpočtu, do rozpočtu národného výboru a do štátnych fondov;

b) na prídely do fondov zabezpečujúcich financovanie plánovaných potrieb výrobnej hospodárskej jednotky;

c) na prídely do fondov hmotnej stimulácie výrobnej hospodárskej jednotky;

d) na ďalšie účely ustanovené právnymi predpismi;

e) na odvod nadriadenému ústrednému orgánu.

(2) Zisk, ktorý sa nerozdelil podľa odseku 1, zvýšený prípadne o ďalšie zdroje na rozdelenie, prevedie výrobná hospodárska jednotka koncom roka do svojho rezervného fondu.

§ 6

Použitie odpisov výrobnou hospodárskou jednotkou

Výrobná hospodárska jednotka používa odpisy na financovanie svojich investičných potrieb a na odvod nadriadenému ústrednému orgánu.

§ 7
Odvody výrobnej hospodárskej jednotky a spôsob ich vykonávania

(1) Výrobná hospodárska jednotka vykonáva:

a) odvody a platby daní,

b) dodatkové odvody na znovurozdelenie prostriedkov, pokiaľ nie je v § 69 ods. 3 ustanovené inak.

(2) Výšku dodatkových odvodov na znovurozdelenie prostriedkov a lehoty ich vykonávania určí nadriadený ústredný orgán.

(3) Výrobnej hospodárskej jednotke sa môžu uložiť aj ďalšie dodatkové odvody.[4]) Pre spôsob ich vykonávania platí § 12 ods. 2 a 3.

Fondy výrobnej hospodárskej jednotky

§ 8

(1) Výrobná hospodárska jednotka zriaďuje

a) fondy zabezpečujúce financovanie plánovaných potrieb:

1. fond výstavby,
2. rezervný fond,
3. fond technického rozvoja;

b) fondy hmotnej stimulácie:

1. fond kultúrnych a sociálnych potrieb,
2. fond odmien,
3. fond rozvoja,
4. fond hmotnej stimulácie vývozu.

(2) Výrobná hospodárska jednotka zriaďuje aj obratový fond, ak je financovanie obežných prostriedkov centralizované úplne alebo sčasti na jej úrovni.

(3) Výrobná hospodárska jednotka, v pôsobnosti ktorej sa ťažia nerastné suroviny, zriaďuje fond geologických prác.

(4) Spôsob tvorby a použitia fondov uvedených v odseku 1 písm. a) bodoch 1 a 3 a písm. b) v bodoch 1 až 3, v odsekoch 2 a 3 upravujú osobitné predpisy.[5]) Spôsob tvorby a použitia fondu hmotnej stimulácie vývozu ustanovuje Federálne ministerstvo financií.

(5) Výrobná hospodárska jednotka v odvetví stavebnej výroby a výroby stavebných látok zriaďuje fond rozvoja podľa rozhodnutia nadriadeného ústredného orgánu vydaného po dohode s príslušnou plánovacou komisiou a príslušným ministerstvom financií. Výrobná hospodárska jednotka v pôsobnosti Federálneho ministerstva palív a energetiky, ministerstiev obchodu Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky a výrobná hospodárska jednotka kúpeľov a žriedel fond rozvoja nezriaďujú.

(6) Výrobná hospodárska jednotka môže so súhlasom nadriadeného ústredného orgánu, vydaným po dohode s príslušným ministerstvom financií, zriaďovať ďalšie účelové fondy (napr. rizikový fond, fond škôd a náhrad). Spôsob tvorby a použitia týchto fondov ustanovuje nadriadený ústredný orgán po dohode s príslušným ministerstvom financií.

§ 9
Rezervný fond výrobnej hospodárskej jednotky

(1) Rezervný fond výrobnej hospodárskej jednotky sa utvára

a) prídelom zo zisku výrobnej hospodárskej jednotky,

b) prevodom nerozdeleného zisku (§ 5),

c) prídelom z fondu hmotnej stimulácie vývozu,

d) prídelom zostávajúcej časti zisku z dovozu pre výrobnú spotrebu,

e) zo sankcií uplatnených podľa tohto nariadenia (§ 73) výrobnou hospodárskou jednotkou voči podnikom do nej začlenených za porušenie pravidiel tvorby a použitia fondov hmotnej stimulácie.

(2) Nadriadený ústredný orgán určí v rámci svojho finančného plánu na päťročnicu výšku prídelu do rezervného fondu výrobnej hospodárskej jednotky a limit jeho maximálneho zostatku; tento limit nesmie presahovať hranicu ustanovenú vládou Československej socialistickej republiky pre výrobné hospodárske jednotky riadené federálnymi orgánmi a vládami republík pre výrobné hospodárske jednotky riadené orgánmi republík. Suma prevyšujúca limit sa prevedie do rezortného rezervného fondu.

(3) Rezervný fond výrobnej hospodárskej jednotky sa používa

a) na dotácie do rozdelenia zisku výrobnej hospodárskej jednotky (napr. v dôsledku neplnenia plánu zisku alebo prekročenia použitia zisku),

b) na prídely do fondov kultúrnych a sociálnych potrieb podnikov podľa ustanovených podmienok[6]) a na krytie neplánovaných strát podnikov,

c) na riešenie dôsledkov strát, prípadne vyšších nákladov vzniknutých podnikom z rozhodnutia výrobnej hospodárskej jednotky,

d) na krytie zostávajúcej časti straty z dovozu pre výrobnú spotrebu,

e) na krytie strát a rizík vyplývajúcich z vývozu, pokiaľ na ich krytie nie je určený iný účelový fond,

f) na krytie výdavkov v socialistickom súťažení, s výnimkou peňažných odmien vyplácaných pracovníkom, a na poskytovanie príspevkov na výchovu učňov podľa osobitných predpisov,[7])

g) na krytie 50 % strát z fyzickej likvidácie nepoužiteľných zásob, pokiaľ na ich krytie nie je určený iný účelový fond,

h) na krytie nákladov presahujúcich plánované náklady na prípravu a overenie nových výrobkov a technológií,

ch) na krytie rizík z výskumnej a vývojovej činnosti organizácií výskumnej a vývojovej základne začlenených do výrobnej hospodárskej jednotky,

i) na prevzatie záruky za bankový úver,

j) prípadne na ďalšie účely určené na návrh nadriadeného ústredného orgánu príslušným ministerstvom financií; Ministerstvo financií Českej socialistickej republiky a Ministerstvo financií Slovenskej socialistickej republiky pritom postupujú po dohode s Federálnym ministerstvom financií.

(4) Prostriedky rezervného fondu výrobnej hospodárskej jednotky sa môžu použiť aj na poskytnutie dočasnej finančnej výpomoci podnikom do nej začleneným na preklenutie výkyvov v ich finančnom hospodárení (do prevádzkovej aj investičnej oblasti), a to maximálne na jeden rok od poskytnutia tejto výpomoci.

(5) Peňažné prostriedky rezervného fondu výrobnej hospodárskej jednotky sa vedú na samostatnom účte v Štátnej banke československej.

Použitie zisku a odpisov podniku

§ 10

(1) Podnik používa zisk v tomto poradí:

a) na odvody a platby daní vykonávané podnikom do štátneho rozpočtu, do rozpočtu národného výboru a do štátnych fondov;

b) na odvod výrobnej hospodárskej jednotke;

c) na prídely do fondov zabezpečujúcich financovanie plánovaných potrieb podniku;

d) na prídely do fondov hmotnej stimulácie podniku, s výnimkou prídelu do fondu odmien;

e) so súhlasom výrobnej hospodárskej jednotky na ďalšie účely ustanovené právnymi predpismi.

(2) Ak zisk nestačí na krytie potrieb v rámci príslušnej skupiny použitia zisku, podnik pokryje tieto potreby v rozsahu schválenom výrobnou hospodárskou jednotkou.

(3) Nerozdelený nadplánový zisk, ktorý sa ponecháva podniku podľa § 33 ods. 1, prevedie podnik do nasledujúceho roka.

§ 11

Podnik používa odpisy vo výške určenej výrobnou hospodárskou jednotkou na financovanie svojich investičných potrieb a na odvod výrobnej hospodárskej jednotke.

Odvody podniku a spôsob ich vykonávania

§ 12

(1) Podnik vykonáva odvody a platby daní.

(2) Dodatkové odvody[4]) sa vykonávajú, pokiaľ osobitný predpis neustanovuje inak, na účty štátneho rozpočtu zriadené v Štátnej banke československej do 15 dní od doručenia výmeru orgánu ukladajúceho odvod.

(3) Pre výkon rozhodnutia, ktoré sa týka dodatkových odvodov uvedených v odseku 2, platia obdobne predpisy o konaní vo veciach daní a poplatkov.[8])

§ 13

(1) Podľa rozhodnutia výrobnej hospodárskej jednotky podnik vykonáva:

a) odvody zo zisku a z odpisov na centralizáciu prostriedkov, pokiaľ nie je v § 69 ods. 3 ustanovené inak,

b) odvod príspevku výrobnej hospodárskej jednotke na úhradu nákladov jej riadiacej činnosti, a to pevnou sumou určenou podniku výrobnou hospodárskou jednotkou vo finančnom pláne,

c) odvody príspevkov do fondu technického rozvoja, fondu geologických prác, prípadne do ďalších účelových fondov výrobnej hospodárskej jednotky. Odvod príspevku do fondu technického rozvoja nemožno však uložiť organizácii výskumnej a vývojovej základne.

(2) Výšku odvodov uvedených v odseku 1 a lehoty na ich vykonávanie určí výrobná hospodárska jednotka.

§ 14
Fondy podniku

(1) Podnik zriaďuje

a) fondy hmotnej stimulácie:
   1. fond kultúrnych a sociálnych potrieb,
   2. fond odmien,
   3. fond rozvoja;

b) podľa rozhodnutia výrobnej hospodárskej jednotky v závislosti od miery centralizácie riadenia jednotlivých činností výrobnej hospodárskej jednotky fondy zabezpečujúce financovanie plánovaných potrieb podniku:
   1. obratový fond,
   2. fond výstavby,
   3. fond technického rozvoja.

(2) Organizácia výskumnej a vývojovej základne, odbytová, zásobovacia organizácia, podnik v pôsobnosti Federálneho ministerstva palív a energetiky a podnik stavebnej výroby a výroby stavebných látok zriaďujú fond rozvoja podľa rozhodnutia výrobnej hospodárskej jednotky. Fond rozvoja nezriaďujú obchodná, geologická, žriedlová a kúpeľná organizácia a podnik v pôsobnosti ministerstva školstva. Obratový fond nezriaďujú obchodná, odbytová, zásobovacia a kúpeľná organizácia. Fond technického rozvoja nezriaďuje organizácia výskumnej a vývojovej základne.

(3) Spôsob tvorby a použitia fondov uvedených v odseku 1 upravujú osobitné predpisy.[9])

(4) Podnik môže so súhlasom nadriadeného ústredného orgánu vydaným po dohode s príslušným ministerstvom financií zriaďovať ďalšie účelové fondy (napr. rizikový fond). Spôsob tvorby a použitia týchto fondov ustanovuje nadriadený ústredný orgán po dohode s príslušným ministerstvom financií.

§ 15
Odvod za odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výrobe

(1) Odvod za dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výrobe[10]) sa platí zo zisku, prípadne so súhlasom príslušného ministerstva financií z fondu škôd a náhrad.

(2) Osobitný predpis[11]) ustanovuje, z akých zdrojov sa platí odvod pri trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výrobe a pri jej dočasnom odňatí na zariadenie staveniska.

§ 16
Hodnotenie výsledkov hospodárskej činnosti

(1) Výsledky hospodárskej činnosti sa hodnotia za každý rok; pritom sa postupuje podľa zásad ustanovených vládou Československej socialistickej republiky.

(2) V rámci hodnotenia výsledkov hospodárskej činnosti sa schvaľuje ročná účtovná uzávierka a rozdelenie zisku.

HLAVA 2 FINANČNÉ HOSPODÁRENIE PODNIKOV PRIAMO RIADENÝCH ÚSTREDNÝMI ORGÁNMI

§ 17

(1) Podnik utvára a používa zisk a odpisy obdobne podľa § 4, § 5 ods. 1 a § 6.

(2) Nerozdelený zisk sa prevádza do nasledujúceho roka.

§ 18

(1) Podnik vykonáva:

a) odvody a platby daní,

b) dodatkové odvody podľa § 12 ods. 2 a 3,

c) odvod za odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výrobe podľa § 15.

(2) Podľa rozhodnutia nadriadeného ústredného orgánu podnik vykonáva:

a) dodatkové odvody na znovurozdelenie prostriedkov, pokiaľ nie je v § 69 ods. 3 ustanovené inak,

b) odvody príspevkov do rezortného fondu technického rozvoja, prípadne do ďalších účelových fondov. Odvod príspevku do rezortného fondu technického rozvoja nemožno však uložiť organizácii výskumnej a vývojovej základne.
Výšku týchto odvodov a lehoty na ich vykonávanie určí nadriadený ústredný orgán.

§ 19

(1) Podnik zriaďuje

a) fondy zabezpečujúce financovanie plánovaných potrieb:
   1. obratový fond,
   2. fond výstavby,
   3. fond technického rozvoja;

b) fondy hmotnej stimulácie:
   1. fond kultúrnych a sociálnych potrieb,
   2. fond odmien,
   3. fond rozvoja.

(2) Spôsob tvorby a použitia fondov uvedených v odseku 1 upravujú osobitné predpisy.[9])

(3) Odborový podnik bez pridružených národných podnikov, prípadne účelových organizácií zriaďuje aj rezervný fond, ktorý utvára a používa obdobne podľa § 9.

(4) Odbytová a zásobovacia organizácia zriaďuje fond rozvoja podľa rozhodnutia nadriadeného ústredného orgánu. Fond rozvoja nezriaďujú organizácie zahraničného obchodu, výskumnej a vývojovej základne, geologická, obchodná organizácia a podnik v pôsobnosti ministerstva školstva. Obratový fond nezriaďujú obchodná, odbytová, zásobovacia a kúpeľná organizácia. Organizácia zahraničného obchodu obratový fond zriaďuje. Fond technického rozvoja nezriaďujú organizácia výskumnej a vývojovej základne a organizácia zahraničného obchodu.

(5) Podnik (s výnimkou uvedenou v § 21) môže zriadiť fond hmotnej stimulácie vývozu. Spôsob tvorby a použitia tohto fondu ustanovuje Federálne ministerstvo financií.

(6) Ak podnik zriadi fond hmotnej stimulácie vývozu podľa odseku 5, môže so súhlasom nadriadeného ústredného orgánu zriadiť aj rezervný fond, pokiaľ tento fond nezriaďuje podľa odseku 3.

(7) Podnik môže so súhlasom nadriadeného ústredného orgánu, vydaným po dohode s príslušným ministerstvom financií, zriaďovať ďalšie účelové fondy. Spôsob tvorby a použitia týchto fondov a rezervného fondu (odsek 6) ustanovuje nadriadený ústredný orgán po dohode s príslušným ministerstvom financií.

§ 20
Rezervný fond organizácie výskumnej a vývojovej základne

(1) Organizácia výskumnej a vývojovej základne zriaďuje rezervný fond na krytie mimoriadnych hospodárskych rizík vyplývajúcich z výskumnej a vývojovej činnosti.

(2) Spôsob tvorby a použitia rezervného fondu ustanovuje nadriadený ústredný orgán po dohode s Federálnym ministerstvom pre technický a investičný rozvoj alebo s príslušným ministerstvom výstavby a techniky republiky a s príslušným ministerstvom financií.

§ 21

Organizácia zahraničného obchodu zriaďuje fond hmotnej stimulácie vývozu a rizikový fond. Spôsob tvorby a použitia týchto fondov a prípadné odchylné podmienky vo finančnom hospodárení organizácií zahraničného obchodu ustanovuje Federálne ministerstvo financií a Federálne ministerstvo zahraničného obchodu.

§ 22

Pre hodnotenie výsledkov hospodárskej činnosti platí § 16.

HLAVA 3 ČINNOSŤ ÚSTREDNÝCH ORGÁNOV PRI FINANČNOM HOSPODÁRENÍ VÝROBNÝCH HOSPODÁRSKYCH JEDNOTIEK A PODNIKOV

§ 23

Ústredné orgány v rámci svojej riadiacej činnosti znovu rozdeľujú zdroje a prostriedky medzi výrobnými hospodárskymi jednotkami a priamo riadenými podnikmi a zriaďujú rezortné účelové fondy.

§ 24

Ústredný orgán zriaďuje:

a) rezortný rezervný fond,

b) rezortný fond technického rozvoja,

c) rezortný fond výstavby, ak riadi priamo podniky,

d) ďalšie účelové fondy so súhlasom príslušného ministerstva financií; spôsob tvorby a použitia týchto fondov ustanovuje po dohode s týmto orgánom.

§ 25
Rezortný rezervný fond

(1) Rezortný rezervný fond sa utvára

a) centralizáciou nadlimitových zostatkov rezervných fondov výrobných hospodárskych jednotiek,

b) centralizáciou časti zisku priamo riadených podnikov, ktorá sa určuje vo finančnom pláne percentom alebo absolútnou sumou.
Zdrojom tohto fondu sú aj sumy penále podľa § 72 ods. 2 a § 73 ods. 1 písm. a) bodu 1.

(2) Rezortný rezervný fond sa používa pre výrobné hospodárske jednotky a priamo riadené podniky obdobne podľa § 9 a na účely ustanovené osobitným predpisom;[12]) v prípade, keď priamo riadený podnik zriadi rezervný fond, nepoužíva sa rezortný rezervný fond na účely, na ktoré rezervný fond podniku slúži.

(3) Peňažné prostriedky rezortného rezervného fondu sa vedú na samostatnom účte v Štátnej banke československej.

§ 26

Spôsob tvorby a použitia rezortného fondu technického rozvoja a rezortného fondu výstavby upravujú osobitné predpisy.[13])

§ 27

Vo finančnom pláne ústredného orgánu na päťročnicu sa určí limit maximálneho zostatku rezortného rezervného fondu a rezortného fondu technického rozvoja. Nadlimitový zostatok sa odvedie do príslušného štátneho rozpočtu.

HLAVA 4 ZNOVUROZDEĽOVANIE (REDISTRIBÚCIA) FINANČNÝCH ZDROJOV A PROSTRIEDKOV

§ 28

(1) Predmetom znovurozdeľovania finančných zdrojov a prostriedkov sú zisk a odpisy centralizované výrobnými hospodárskymi jednotkami a ústrednými orgánmi formou dodatkových odvodov. 14)

(2) Znovurozdelenie sa určí vo finančnom pláne vo výške zodpovedajúcej potrebám nadriadených orgánov a na základe prepočtu zdrojov a potrieb podriadených organizácií tak, aby nedochádzalo k protismernému pohybu finančných prostriedkov; znovurozdelenie musí byť na úrovni ústredného orgánu vyrovnané.

(3) Znovurozdeľovaním sa nesmie oslabovať hospodárenie výrobných hospodárskych jednotiek a podnikov podľa zásad chozrasčotu, podporovať neefektívnosť pri zostavovaní plánu a zastierať jeho neplnenie.

(4) Finančné zdroje sa znovu nerozdeľujú medzi podnikmi, ktorých vzťah k štátnemu rozpočtu je určený finančným plánom na strane jednej a medzi ostatnými podnikmi riadenými tým istým ústredným orgánom na strane druhej.

(5) Ak sa ročná skutočná tvorba odchyľuje od plánovanej, znovu sa rozdeľujú zisk a odpisy na základe skutočnej tvorby týchto zdrojov. V prípade znovurozdeľovania na úrovni ústredného orgánu medzi výrobnými hospodárskymi jednotkami sa zisk znovu rozdeľuje maximálne v plánovanej výške.

§ 29

Znovurozdeľovanie zisku na úrovni ústredného orgánu

(1) Zisk sa znovu rozdeľuje na úrovni ústredného orgánu medzi priamo riadenými podnikmi a so súhlasom príslušného ministerstva financií výnimočne aj medzi výrobnými hospodárskymi jednotkami. V uhoľnom priemysle sa tiež znovu rozdeľujú finančné zdroje v dôsledku rozdielnych prírodných a polohových podmienok. 15) Centralizovaný zisk sa vedie na rezortnom účte znovurozdeľovania zisku.

(2) Finančné zdroje sústredené na rezortnom účte znovurozdeľovania zisku sa používajú:

a) na prídely do rezortného rezervného fondu,

b) na prídely do iných rezortných fondov vo výške vyplývajúcej zo zásad pre tvorbu a použitie týchto fondov,

c) na prídely priamo riadeným podnikom na krytie plánovaného nedostatku zisku, prípadne plánovanej straty,

d) so súhlasom príslušného ministerstva financií na prídely výrobným hospodárskym jednotkám.

§ 30

Znovurozdeľovanie odpisov na úrovni ústredného orgánu

(1) Odpisy sa znovu rozdeľujú na úrovni ústredného orgánu medzi priamo riadenými podnikmi a výrobnými hospodárskymi jednotkami. Centralizované odpisy sa vedú na rezortnom účte znovurozdeľovania odpisov.

(2) Finančné zdroje sústredené na rezortnom účte znovurozdeľovania odpisov sa používajú:

a) na odvody do štátneho rozpočtu (§ 69, 70),

b) na prídely do fondov výstavby výrobných hospodárskych jednotiek a do fondov výstavby priamo riadených podnikov maximálne vo výške určenej finančným plánom; pri priamo riadených podnikoch tieto prídely prebiehajú prostredníctvom rezortného fondu výstavby.

§ 31

(1) Ak koncom roka v dôsledku rozdielu medzi skutočným a plánovaným utváraním a používaním zdrojov vznikne na rezortnom účte znovurozdeľovania zisku prebytok zdrojov, ponechá sa dočasne na tomto účte a použije sa ako zdroj vo finančnom pláne nasledujúceho roka na účely ustanovené týmto nariadením, a to prevodom do príslušných fondov (§ 29 ods. 2).

(2) V prípade zostatku na rezortnom účte znovurozdeľovania odpisov koncom roka sa postupuje obdobne podľa odseku 1 s tým, že sa prebytok zdrojov zúčtuje s príslušnými fondmi výstavby výrobných hospodárskych jednotiek a s rezortným fondom výstavby.

§ 32

Podrobnosti o znovurozdeľovaní zisku a odpisov na úrovni ústredného orgánu včítane preddavkov na dodatkové odvody v priebehu roka ustanoví ústredný orgán po dohode s príslušným ministerstvom financií.

§ 33

Centralizácia prostriedkov zo zisku na úrovni výrobnej hospodárskej jednotky

(1) Výrobná hospodárska jednotka centralizuje prostriedky zo zisku podnikov do nej začlenených. Odvody na centralizáciu určí výrobná hospodárska jednotka podnikom tak, aby sa podporovala účinnosť podnikového chozrasčotu s tým, že sa tieto odvody určia jednotlivým podnikom diferencovane v zásade na dlhšie než ročné obdobie (napr. formou diferencovaných

percentných sadzieb zo zisku). Výrobná hospodárska jednotka môže z nadplánového zisku ponechať podniku jeho časť vo výške zodpovedajúcej jednotnej percentnej sadzbe na financovanie potrieb podniku ako prevoditeľný zdroj medzi jednotlivými rokmi.

(2) Centralizované prostriedky zo zisku sa používajú na účely uvedené v § 5 a na krytie plánovanej straty, prípadne plánovaného nedostatku zisku podnikov začlenených do výrobnej hospodárskej jednotky.

§ 34

Znovurozdeľovanie odpisov na úrovni výrobnej hospodárskej jednotky

(1) Odpisy sa na úrovni výrobnej hospodárskej jednotky znovu rozdeľujú medzi podnikmi do nej začlenenými.

(2) Centralizované odpisy sa používajú:

a) na odvod uložený nadriadeným ústredným orgánom,

b) na prídel do fondu rozvoja výrobnej hospodárskej jednotky,

c) na prídel do fondu výstavby výrobnej hospodárskej jednotky.

§ 35

Pri znovurozdeľovaní finančných zdrojov na úrovni výrobnej hospodárskej jednotky riadenej ústredným orgánom republiky s podnikmi na území Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky je orgán vykonávajúci, prípadne navrhujúci znovurozdelenie povinný prerokovať jeho vykonanie, prípadne návrh s ministerstvom financií druhej republiky. Pokiaľ ide o výrobnú hospodársku jednotku riadenú federálnym orgánom, orgán vykonávajúci, prípadne navrhujúci znovurozdelenie informuje o jeho vykonaní, prípadne o návrhu ministerstva financií Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky.

§ 36

Podrobnosti o centralizácii prostriedkov zo zisku a znovurozdeľovaní odpisov na úrovni výrobnej hospodárskej jednotky včítane preddavkov v priebehu roka určí výrobná hospodárska jednotka.

§ 37

Peňažné prostriedky rezortného účtu znovurozdeľovania zisku a odpisov v ústrednom orgáne sa vedú na samostatných účtoch v Štátnej banke československej.

DRUHÁ ČASŤ

Finančné hospodárenie podnikov riadených poľnohospodárskymi správami a poľnohospodárskych podnikov priamo riadených ústrednými orgánmi

§ 38

Finančné zdroje podnikov

Základnými finančnými zdrojmi podnikov sú zisk a odpisy.

§ 39
Použitie zisku podniku

(1) Podnik používa zisk v tomto poradí:

a) na odvody a platby daní do štátneho rozpočtu, do rozpočtu národného výboru a do štátnych fondov;

b) na prídely do fondov zabezpečujúcich financovanie plánovaných potrieb;

c) na prídely do fondov hmotnej stimulácie;

d) so súhlasom nadriadeného orgánu na ďalšie účely ustanovené právnymi predpismi;

e) na odvody nadriadeného orgánu.

(2) Ak zisk nestačí na krytie potrieb v rámci príslušnej skupiny použitia zisku, podnik pokryje tieto potreby v rozsahu schválenom nadriadeným orgánom.

§ 40
Použitie odpisov podniku

Podnik používa odpisy na financovanie svojich investičných potrieb. Podnik začlenený do výrobnej hospodárskej jednotky a podnik priamo riadený ústredným orgánom ich používa aj na odvod nadriadenému orgánu.

§ 41
Odvody podniku a spôsob ich vykonávania

(1) Podnik vykonáva:

a) odvody a platby daní,

b) dodatkové odvody, 16) pokiaľ nie je v § 69 ods. 3 ustanovené inak; podnik riadený poľnohospodárskou správou nevykonáva dodatkový odvod na znovurozdelenie prostriedkov,

c) odvod za odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výrobe obdobne podľa § 15.

(2) Pre vykonávanie dodatkových odvodov[4]) platí obdobne § 12 ods. 2 a 3.

§ 42
Fondy podniku

Pre fondy podniku platí obdobne § 19 s týmito odchýlkami:

a) rezervný fond zriaďuje podnik podľa osobitného predpisu,[17]) (rezervný fond podľa § 19 ods. 6 nezriaďuje),

b) fond technického rozvoja zriaďuje podnik iba so súhlasom nadriadeného ústredného orgánu,

c) fond rozvoja zriaďuje iba podnik technických služieb.

§ 43
Finančné hospodárenie výrobných hospodárskych jednotiek a ďalšie finančné vzťahy

(1) Pre finančné hospodárenie výrobnej hospodárskej jednotky platia obdobne ustanovenia prvej časti, hlavy 1 a ďalej § 28, 33 až 36 s tým, že, s výnimkou výrobnej hospodárskej jednotky technických služieb, nezriaďuje fond rozvoja.

(2) Na Ministerstve poľnohospodárstva a výživy Českej socialistickej republiky a Ministerstve poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky sa zriaďujú rezortné fondy obdobne podľa § 24 a znovurozdeľovanie finančných zdrojov sa vykonáva obdobne podľa § 28 až 32 a § 37.

(3) Štátnym poľnohospodárskym podnikom sa poskytujú zo štátneho rozpočtu podľa zásad ustanovených vládou Československej socialistickej republiky:

a) diferenciálne príplatky podnikom hospodáriacim v horších podmienkach, než na základe ktorých boli určené základné nákupné ceny,

b) príplatky charakteru prémií a príplatky k cenám poľnohospodárskych výrobkov,

c) účelové subvencie na podporu spoločensky významných opatrení na rozvoj poľnohospodárskej výroby, najmä na zabezpečenie stabilizácie a reprodukcie pracovných síl, na čiastočnú úhradu výrobných a nevýrobných investícií, na rozvoj koncentrácie a špecializácie poľnohospodárskej výroby a na ozdravovanie hovädzieho dobytka a ošípaných,

d) účelové dotácie ekonomicky neupevneným podnikom na zvýšenie ich hmotného záujmu na zabezpečenie konsolidácie v súlade s plnením úloh štátneho plánu.

(4) Pre hodnotenie výsledkov hospodárskej činnosti platí obdobne § 16.

TRETIA ČASŤ
PODNIKY, KTORÝCH VZŤAH K ŠTÁTNEMU ROZPOČTU URČUJE FINANČNÝ PLÁN

§ 44

(1) Ustanovenia tejto časti sa vzťahujú

a) na podniky

1. riadené Federálnym ministerstvom dopravy,
2. spojov,
3. štátnych lesov,
4. vodného hospodárstva (podniky povodí, investorské vodohospodárske organizácie a vodohospodárske opravovne),
5. štátneho filmu,
6. geodézie a kartografie,
7. peňažníctva a poisťovníctva,

b) na výpočtové strediská, ak sú štátnymi hospodárskymi organizáciami,

c) na výrobné hospodárske organizácie Federálneho ministerstva národnej obrany, s výnimkou vojenských lesov a majetkov.

(2) Federálne ministerstvo financií môže na základe návrhu príslušného ústredného orgánu federácie rozhodnúť, že štátna nepriemyselná hospodárska organizácia týmto orgánom riadená, ktorá nie je uvedená v odseku 1 sa spravuje ustanoveniami tretej časti. Ministerstvo financií Českej socialistickej republiky alebo Ministerstvo financií Slovenskej socialistickej republiky môže rozhodnúť obdobne pri štátnych nepriemyselných hospodárskych organizáciách riadených ústredným orgánom republiky.

§ 45
Finančný vzťah k štátnemu rozpočtu

(1) Spôsob financovania plánovaných potrieb podnikov a ich záväzný finančný vzťah k štátnemu rozpočtu sa určí vo finančnom pláne a štátnom rozpočte podľa ustanovení tejto časti.

(2) Záväzným finančným vzťahom podniku k štátnemu rozpočtu sa rozumie rozdiel medzi plánovanou tvorbou zdrojov a plánovanými potrebami, vyplývajúci zo schváleného finančného plánu podniku; tento rozdiel sa vyjadruje odvodom voľného zostatku zisku alebo týmto odvodom a dotáciou alebo len dotáciou.

(3) Vo finančnom pláne podniku sa plánuje tvorba finančných zdrojov a ich použitie; zabezpečujú sa všetky plánované potreby na prevádzku a investície.

(4) Finančný plán podniku schvaľuje jeho nadriadený orgán.

§ 46

Pre finančné hospodárenie podniku a jeho hmotnú stimuláciu platia obdobne § 4, § 5 ods. 1, § 6, 16 a 19. Podnik nezriaďuje fond rozvoja.

Odvody, príspevok na sociálne zabezpečenie a spôsob ich vykonávania

§ 47

(1) Podnik vykonáva:

a) odvody a platby daní,

b) dodatkové odvody podľa § 12 ods. 2 a 3,

c) odvod za odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výrobe podľa § 15.

(2) Podľa rozhodnutia nadriadeného orgánu podnik vykonáva:

a) dodatkové odvody na znovurozdelenie prostriedkov, pokiaľ nie je v § 69 ods. 3 ustanovené inak,

b) odvody príspevkov do fondu technického rozvoja, prípadne do ďalších účelových fondov nadriadeného orgánu; odvod príspevku do fondu technického rozvoja však nemožno uložiť organizácii výskumnej a vývojovej základne,

c) odvod príspevku výrobnej hospodárskej jednotke na úhradu nákladov jej riadiacej činnosti, a to pevnou sumou určenou podniku výrobnou hospodárskou jednotkou vo finančnom pláne; v odvetví spojov sa odvod tohto príspevku nevykonáva,

d) odvod voľného zostatku zisku do štátneho rozpočtu; na vykonávanie tohto odvodu sa použijú obdobne príslušné ustanovenia zákona o odvodoch.[18])

Výšku a lehoty vykonávania odvodov uvedených pod písmenami a) až c) určuje nadriadený orgán.

§ 48

(1) Ročná povinnosť odvodu podľa § 47 ods. 2 písm. d) sa podniku určí vo finančnom pláne.

(2) Pri neplnení plánovanej tvorby zisku podnik upraví odvod voľného zostatku zisku podľa plnenia plánu zisku.

(3) Pri zúčtovaní odvodu voľného zostatku zisku so štátnym rozpočtom podnik

a) odvedie celý zisk, ktorý nebol podľa príslušných právnych predpisov pridelený do fondov alebo sa podľa nich nepoužil na iné účely,

b) upraví odvod voľného zostatku zisku o rozdiel medzi plánovanými a skutočnými ostatnými odvodmi do štátneho rozpočtu alebo rozpočtu národného výboru, ďalej o rozdiel medzi plánovanými a skutočnými prídelmi do fondov hmotnej stimulácie, ako aj do ostatných fondov, maximálne však do výšky plánovaného prídelu ostatným fondom, a o rozdiel medzi plánovaným a skutočným použitím zisku na ďalšie účely ustanovené právnymi predpismi.

§ 49
Spôsob vykonávania odvodu voľného zostatku zisku

Odvod voľného zostatku zisku sa vykonáva na osobitný účet príslušného štátneho rozpočtu. Podniky riadené Federálnym ministerstvom dopravy vykonávajú odvod voľného zostatku zisku do štátneho rozpočtu prostredníctvom tohto ministerstva, podniky spojov prostredníctvom Federálneho ministerstva spojov a podniky štátneho filmu prostredníctvom svojich ústredných riaditeľstiev.

§ 50
Príspevok na sociálne zabezpečenie

(1) Sadzba príspevku na sociálne zabezpečenie podnikov je 20 % zo základu[19]) s odchýlkami uvedenými v odsekoch 2 a 3.

(2) Pri podnikoch riadených Federálnym ministerstvom dopravy, pri podnikoch spojov, geodézie a kartografie, pri výpočtových strediskách, pri podnikoch vojenských stavieb a pri vojenských kúpeľných a rekreačných zariadeniach [§ 44 ods. 1 písm. c)] sadzba príspevku na sociálne zabezpečenie je 10 % zo základu.[19])

(3) Podniky peňažníctva a poisťovníctva príspevok na sociálne zabezpečenie neodvádzajú.

§ 51
Finančné hospodárenie nadriadených orgánov

(1) Pre finančné hospodárenie výrobných hospodárskych jednotiek a činnosť ústredných orgánov pri finančnom hospodárení podnikov uvedených v § 44 platia obdobne ustanovenia prvej časti, hlavy 1, 3 a 4 s tým, že

a) výrobná hospodárska jednotka nezriaďuje fond rozvoja,

b) namiesto centralizácie prostriedkov zo zisku na úrovni výrobnej hospodárskej jednotky sa vykonáva znovurozdeľovanie zisku, a to obdobne podľa ustanovení pre znovurozdeľovanie zisku na úrovni ústredného orgánu medzi priamo riadenými podnikmi (§ 29),

c) znovurozdeľovanie zisku na úrovni ústredného orgánu sa vykonáva aj medzi výrobnými hospodárskymi jednotkami,

d) ústredné riaditeľstvo spojov kryje náklady svojej riadiacej činnosti zo zdrojov centralizovaných v rámci znovurozdeľovania zisku.

(2) Na úseku železničnej dopravy znovu rozdeľuje Federálne ministerstvo dopravy zisk centralizovaný od podnikov železničnej dopravy (§ 44 ods. 1) prostredníctvom odborového účtu znovurozdeľovania zisku.

§ 52
Fondy v jednotlivých odvetviach

(1) Ústredné orgány zriaďujú tieto ďalšie fondy:

a) Federálne ministerstvo dopravy zriaďuje v železničnej doprave odborové fondy a fond bonifikácie,

b) Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva Českej socialistickej republiky a Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva Slovenskej socialistickej republiky zriaďujú kalamitný fond, fond pestovacej činnosti, fond racionálneho hospodárenia s vodnými zdrojmi a havarijný fond.

(2) Ústredné orgány môžu zriaďovať ďalšie rezortné účelové fondy, a to po dohode s príslušným ministerstvom financií.

(3) Spôsob tvorby a použitia fondov zriaďovaných podľa odsekov 1 a 2 ustanovuje príslušný ústredný orgán po dohode s príslušným ministerstvom financií.

ŠTVRTÁ ČASŤ
PODNIKY RIADENÉ NÁRODNÝMI VÝBORMI

HLAVA 1 FINANČNÉ HOSPODÁRENIE PODNIKOV PODLIEHAJÚCICH ODVODU ZO ZISKU ALEBO DÔCHODKOVEJ DANI

§ 53
Finančné zdroje podniku

Základnými finančnými zdrojmi podniku sú zisk a odpisy.

§ 54
Použitie zisku podniku

(1) Podnik používa zisk v tomto poradí:

a) na odvody a platby daní do štátneho rozpočtu, do rozpočtu národného výboru a do štátnych fondov;

b) na prídely do fondov zabezpečujúcich financovanie plánovaných potrieb;

c) na prídely do fondov hmotnej stimulácie;

d) na ďalšie účely ustanovené právnymi predpismi;

e) na dodatkový odvod príslušnému národnému výboru na znovurozdelenie prostriedkov.

(2) Ak zisk nestačí na krytie potrieb v rámci príslušnej skupiny použitia zisku, podnik pokryje tieto potreby v rozsahu schválenom príslušným národným výborom.

§ 55
Použitie odpisov podniku

Podnik používa odpisy vo výške určenej príslušným národným výborom na financovanie svojich investičných potrieb. Ostatné odpisy odvádza príslušnému národnému výboru.

§ 56
Odvody podniku a spôsob ich vykonávania

(1) Podnik vykonáva:

a) odvody a platby daní,

b) dodatkové odvody podľa § 12 ods. 2 a 3,

c) odvod za odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výrobe podľa § 15.

(2) Podľa rozhodnutia príslušného národného výboru podnik vykonáva dodatkové odvody na znovurozdelenie prostriedkov.

(3) Výšku dodatkových odvodov na znovurozdelenie prostriedkov a lehoty ich vykonávania určuje príslušný národný výbor.

§ 57
Fondy podniku

(1) Podnik zriaďuje

a) fondy zabezpečujúce financovanie plánovaných potrieb:

1. obratový fond,
2. fond výstavby;

b) fondy hmotnej stimulácie:

1. fond kultúrnych a sociálnych potrieb,
2. fond odmien.

(2) Fond technického rozvoja zriaďuje podnik so súhlasom príslušného národného výboru. Obchodná, odbytová a zásobovacia organizácia nezriaďujú obratový fond.

(3) Podnik môže zriadiť fond hmotnej stimulácie vývozu. Spôsob tvorby a použitia tohto fondu upravuje osobitný predpis. Ak podnik zriadi fond hmotnej stimulácie vývozu, môže tiež so súhlasom príslušného národného výboru zriadiť rezervný fond. Spôsob tvorby a použitia tohto fondu ustanovuje krajský národný výbor po dohode s príslušným ministerstvom financií.

(4) Podnik môže so súhlasom krajského národného výboru vydaným po dohode s príslušným ministerstvom financií zriaďovať ďalšie účelové fondy. Spôsob tvorby a použitia týchto fondov ustanovuje krajský národný výbor po dohode s príslušným ministerstvom financií.

(5) Spôsob tvorby a použitia fondov uvedených v odsekoch 1 a 2 upravujú osobitné predpisy.[9])

§ 58
Hodnotenie výsledkov hospodárskej činnosti

Pre hodnotenie výsledkov hospodárskej činnosti platí obdobne § 16.

§ 59

Finančné hospodárenie podniku Štátny majetok hlavného mesta Prahy sa spravuje obdobne ustanoveniami platnými pre poľnohospodárske organizácie.

HLAVA 2 FINANČNÉ HOSPODÁRENIE PODNIKOV, KTORÝCH VZŤAH K ROZPOČTU NÁRODNÉHO VÝBORU URČUJE FINANČNÝ PLÁN

§ 60

(1) Vzťah podnikov vodného hospodárstva, bytového hospodárstva, mestskej hromadnej dopravy a Dopravného podniku hlavného mesta Prahy - koncernu, ústavov kozmetiky a teplárenských podnikov k rozpočtu národného výboru určujú ročné finančné plány týchto podnikov.

(2) Pre určenie finančného vzťahu podniku k rozpočtu príslušného národného výboru platí obdobne § 45.

§ 61

Pre finančné hospodárenie podniku a jeho hmotnú zainteresovanosť platia obdobne § 53, 54, 57 a 58. Finančné hospodárenie Dopravného podniku hlavného mesta Prahy - koncernu sa spravuje ustanoveniami tejto časti s tým, že so súhlasom Národného výboru hlavného mesta Prahy vydaným po dohode s Ministerstvom financií Českej socialistickej republiky možno primerane použiť § 10 až 14.

§ 62
Použitie odpisov podniku

(1) Podnik používa odpisy podľa § 55, s výnimkou uvedenou v odseku 2.

(2) Podnik bytového hospodárstva používa odpisy na prídel do fondu výstavby na financovanie svojich investičných potrieb. Ostatné odpisy odvádza do rozpočtu príslušného národného výboru.

Odvody, príspevok na sociálne zabezpečenie a spôsob ich vykonávania

§ 63

(1) Podnik vykonáva odvody podľa § 47 ods. 1 a § 56 ods. 2 a 3.

(2) Podľa rozhodnutia príslušného národného výboru podnik vykonáva

a) odvod z odpisov do rozpočtu podľa § 62 ods. 2,

b) odvod voľného zostatku zisku do rozpočtu príslušného národného výboru; na vykonávanie tohto odvodu sa použijú obdobne ustanovenia § 48 a príslušné ustanovenia zákona o odvodoch.[18])

§ 64
Príspevok na sociálne zabezpečenie

(1) Sadzba príspevku na sociálne zabezpečenie pre podniky vodného hospodárstva, ústavy kozmetiky a teplárenské podniky je 20 % zo základu.

(2) Sadzba príspevku na sociálne zabezpečenie pre podniky mestskej hromadnej dopravy a Dopravného podniku hlavného mesta Prahy - koncernu je 10 % zo základu.

(3) Podniky bytového hospodárstva príspevok na sociálne zabezpečenie neodvádzajú.

HLAVA 3 FONDY NÁRODNÝCH VÝBOROV Z CENTRALIZOVANÝCH PROSTRIEDKOV

§ 65

(1) Prostriedky z dodatkových odvodov podnikov na znovurozdelenie sa centralizujú pri príslušných národných výboroch vo fonde výstavby a v rezervnom fonde.

(2) Prostriedky z dodatkových odvodov podnikov riadených mestskými a miestnymi národnými výbormi môžu byť po dohode s týmito národnými výbormi centralizované pri národných výboroch vyššieho stupňa.

(3) Prostriedky fondov sa používajú účelove pre potreby podnikov riadených národnými výbormi.

(4) Prostriedky centralizované vo fondoch výstavby i v rezervných fondoch možno medzi národnými výbormi jednotlivých stupňov v rámci kraja znovu rozdeľovať. Podmienky znovurozdeľovania prostriedkov fondov ustanovujú krajské národné výbory na obdobie päťročnice.

(5) Peňažné prostriedky fondov sa vedú na samostatných účtoch v Štátnej banke československej.

§ 66
Fond výstavby národného výboru

(1) Fond výstavby národného výboru sa utvára odvodom časti odpisov podnikov určených na znovurozdelenie prostriedkov, prípadne aj prevodom zdrojov z rezervného fondu národného výboru.

(2) Fond výstavby národného výboru sa používa:

a) na účelové dotácie do fondu výstavby podnikov na financovanie ich plánovaných investičných potrieb,

b) na poskytovanie mimoriadnych prídelov do fondu výstavby podniku v prípade neplánovaného nedostatku finančných zdrojov na financovanie investičných potrieb,

c) na účelové dotácie do fondu výstavby podniku v nadväznosti na rozpúšťanie rezerv v pláne investičnej výstavby národného výboru.

(3) Pokiaľ podnik nepoužil odpisy na financovanie svojich investičných potrieb v plánovanej výške alebo utvoril nadplánové odpisy, rozhodne príslušný národný výbor pri ročnom zúčtovaní dodatkového odvodu z odpisov na znovurozdelenie o použití týchto zdrojov.

§ 67
Rezervný fond národného výboru

(1) Rezervný fond národného výboru sa utvára:

a) z dodatkových odvodov zo zisku podnikov uvedených v hlave 1 štvrtej časti; tieto odvody určí príslušný národný výbor jednotlivým podnikom diferencovane v zásade na dlhšie než ročné obdobie (napr. formou diferencovaných percentných sadzieb zo zisku),

b) zo sankcií za porušenie pravidiel tvorby a použitia fondov hmotnej stimulácie podnikmi [§ 73 ods. 1 písm. a) bod 1].

(2) Rezervný fond národného výboru sa používa:

a) na neinvestičné dotácie do rozdelenia zisku podnikov,

b) na prídely do fondov kultúrnych a sociálnych potrieb podnikov podľa ustanovených podmienok[6]) a na krytie neplánovaných strát podnikov,

c) na riešenie dôsledkov strát, prípadne vyšších nákladov vzniknutých podnikom z rozhodnutia príslušného národného výboru,

d) na krytie vecných výdavkov v socialistickom súťažení a na poskytovanie príspevkov na výchovu učňov podľa osobitných predpisov,[7])

e) na krytie nákladov presahujúcich plánované náklady na prípravu a overenie nových výrobkov a technológií,

f) na prevody do svojho fondu výstavby,

g) prípadne na ďalšie účely určené krajským národným výborom so súhlasom príslušného ministerstva financií.

(3) Prostriedky rezervného fondu národného výboru možno použiť aj na poskytnutie dočasnej finančnej výpomoci podnikom na preklenutie výkyvov v ich finančnom hospodárení (do prevádzkovej i investičnej oblasti), a to maximálne na jeden rok od poskytnutia tejto výpomoci.

(4) Pokiaľ podnik nepoužil zisk podľa § 54 ods. 1, rozhodne príslušný národný výbor pri ročnom zúčtovaní dodatkového odvodu zo zisku na znovurozdelenie o použití týchto zdrojov.

§ 68

(1) Dodatkové odvody na znovurozdelenie určí podnikom príslušný národný výbor vo finančnom pláne na základe prepočtu ich plánovaných zdrojov a potrieb tak, aby nedochádzalo k protismernému pohybu finančných prostriedkov.

(2) Znovurozdeľovaním sa nesmie podporovať neefektívnosť pri zostavovaní plánu, ani zastierať jeho neplnenie.

PIATA ČASŤ
SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Odvod z odpisov

§ 69

(1) Odvod z odpisov do štátneho rozpočtu vykonávajú ústredné orgány, ak plánovaná tvorba odpisov (včítane zostatkovej ceny vyradených základných prostriedkov) všetkých štátnych hospodárskych organizácií a organizácií zahraničného obchodu nimi riadených presahuje objem odpisov určený v pôsobnosti príslušného ústredného orgánu na financovanie plánovaných investičných potrieb.[20])

(2) Plánovaná tvorba odpisov sa pre potreby určenia odvodu z odpisov vypočíta podľa priemerného stavu základných prostriedkov v plánovanom roku v súlade s finančným plánom.

(3) Pri určení objemu odpisov, ktoré zostanú ústrednému orgánu na použitie podľa odseku 1, sa prihliada na to, že jednotlivé hospodárske organizácie výskumnej a vývojovej základne nevykonávajú dodatkový odvod na znovurozdelenie odpisov do výšky plánovaných investícií.

(4) Odvodová povinnosť sa v odvodovom období nemení, aj keď v priebehu tohto obdobia dôjde v skutočnej tvorbe odpisov k odchýlkam oproti plánu.

§ 70

(1) Odvod z odpisov (§ 69 ods. 1) sa vykonáva v mesačných splátkach, a to vždy najneskoršie piaty deň po uplynutí mesiaca vo výške jednej dvanástiny celoročnej odvodovej povinnosti ustanovenej v štátnom rozpočte.

(2) Odvod sa vykonáva priamo na účet štátneho rozpočtu spravovaný príslušným ministerstvom financií.

§ 71
Fondy

(1) Zostatky fondov zriaďovaných podľa tohto nariadenia sa koncom roka prevádzajú do nasledujúceho roka.

(2) Ak je organizácia povinná viesť peňažné prostriedky fondu na samostatnom účte v Štátnej banke československej, uskutoční prevody peňažných prostriedkov na tomto účte súvisiace s tvorbou alebo použitím fondu najneskoršie do piatich pracovných dní po uplynutí lehoty určenej na odoslanie účtovných výkazov za príslušné účtovné obdobie, v ktorom k tvorbe alebo použitiu fondu došlo.

Sankcie

§ 72

(1) Ak podnik, výrobná hospodárska jednotka alebo ústredný orgán nevykoná včas odvod (preddavok na odvod) alebo dodatkový odvod do štátneho rozpočtu, rozpočtu národného výboru alebo do štátneho fondu, zaplatí penále vo výške podľa zákona o odvodoch.[21])

(2) Ak výrobná hospodárska jednotka alebo podnik priamo riadený ústredným orgánom nevykoná včas odvod (preddavok na odvod) alebo dodatkový odvod na účet ústredného orgánu, môže mu tento orgán uložiť penále obdobne vo výške podľa zákona o odvodoch.[21])

(3) Ak podnik začlenený do výrobnej hospodárskej jednotky nesplní odvodové povinnosti voči nej, môže mu výrobná hospodárska jednotka uložiť penále vo výške určenej jej štatútom; toto penále nesmie byť vyššie než penále podľa zákona o odvodoch.[21])

§ 73

(1) Pre prípady nesprávnej tvorby a nesprávneho použitia fondov výrobnej hospodárskej jednotky alebo podniku platia tieto sankcie:

a) ak výrobná hospodárska jednotka alebo podnik poruší ustanovenie o tvorbe alebo použití svojich fondov hmotnej stimulácie (s výnimkou prípadov podľa odseku 2), sú povinné zaplatiť penále za každý deň vo výške 0,1 % zo sumy neoprávnenej tvorby alebo použitia, najviac však
   1. 5 % tejto sumy na ťarchu fondu, v ktorom zistil nedostatok nadriadený orgán, a to do rezervného fondu tohto orgánu, alebo
   2. 10 % tejto sumy na ťarchu fondu, v ktorom zistil nedostatok štátny kontrolný orgán, prípadne finančná správa, a to do príslušného štátneho rozpočtu, resp. rozpočtu národného výboru;

b) ak výrobná hospodárska jednotka alebo podnik v rozpore s právnym predpisom vykoná, prípadne nevykoná prídel do niektorého zo svojich fondov, na ktorý sa nevzťahuje ustanovenie písmena a), alebo poruší predpisy o použití tohto fondu alebo poruší ustanovenia o vykonávaní

znovurozdeľovania zisku alebo odpisov, sú povinné zaplatiť do príslušného štátneho rozpočtu penále vo výške 0,1 % zo sumy vyplývajúcej z porušenia príslušných predpisov za každý deň, najviac však 10 % tejto sumy.

(2) Za porušenie ustanovení predpisov o tvorbe fondov hmotnej stimulácie sa nepovažuje, ak výrobná hospodárska jednotka alebo podnik neutvorili fond hmotnej stimulácie v maximálnej výške, ktorá zodpovedá ustanoveniam o tvorbe tohto fondu.

(3) Zaplatením penále podľa odseku 1 nie je dotknutá povinnosť uviesť fond, prípadne účet znovurozdeľovania finančných zdrojov do predpísaného stavu.

Výnimky a odchýlky

§ 74

Výnimky z tohto nariadenia môže povoliť vláda Československej socialistickej republiky, pre jednotlivé výrobné hospodárske jednotky alebo podniky aj príslušné ministerstvo financií. Ministerstvo financií Českej socialistickej republiky a Ministerstvo financií Slovenskej socialistickej republiky pritom postupujú po dohode s Federálnym ministerstvom financií, pokiaľ nejde o povolenie výnimiek pre organizácie riadené národnými výbormi a o povolenie výnimiek z § 72 a 73 v prípadoch, keď penále uložili organizáciám finančné správy na základe kontrolných zistení.

§ 75

Odchýlky v spôsobe finančného hospodárenia pre oblasť obrany a bezpečnosti štátu, uránového priemyslu a štátnych hmotných rezerv ustanovujú osobitné predpisy.

Prechodné a zrušovacie ustanovenia

§ 76
Finančné hospodárenie niektorých výrobných hospodárskych jednotiek

(1) Výrobným hospodárskym jednotkám, v ktorých sa od 1. januára 1981 neuplatní integrácia riadiacich činností, môže na návrh nariadeného ústredného orgánu v nadväznosti na spôsob vykonávania odvodov zo zisku do štátneho rozpočtu v týchto výrobných hospodárskych jednotkách povoliť príslušné ministerstvo financií dočasne odchylný postup vo finančnom hospodárení, a to podľa zásad uvedených v odseku 2; Ministerstvo financií Českej socialistickej republiky a Ministerstvo financií Slovenskej socialistickej republiky pritom postupujú po dohode s Federálnym ministerstvom financií.

(2) Odchylný postup vo finančnom hospodárení výrobných hospodárskych jednotiek uvedených v odseku 1 sa povolí najmä v týchto smeroch:

a) zachová sa oddelené finančné hospodárenie generálneho riaditeľstva výrobnej hospodárskej jednotky s vlastnými zdrojmi a prostriedkami podnikového charakteru a so zdrojmi a prostriedkami výrobnej hospodárskej jednotky ako celku,

b) spôsob použitia zisku, tvorba a použitie fondov generálneho riaditeľstva výrobných hospodárskych jednotiek a podnikov do nich začlenených sa spravuje obdobne ustanoveniami platnými pre podniky priamo riadené ústrednými orgánmi (prvá časť, hlava 2),

c) znovurozdelenie zisku medzi podnikmi začlenenými do výrobnej hospodárskej jednotky sa vykonáva zo zisku po odvodoch do štátneho rozpočtu a po prídeloch do fondov podniku.

§ 77

Ak sa zistí, že organizácia predo dňom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia porušila prv platné predpisy o finančnom hospodárení, použijú sa sankcie podľa prv platných predpisov.

§ 78

Dňom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia strácajú platnosť výnimky povolené podľa nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 151/1975 Zb. o finančnom hospodárení štátnych hospodárskych a niektorých ďalších socialistických organizácií.

§ 79

Zrušuje sa:

1. nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 151/1975 Zb. o finančnom hospodárení štátnych hospodárskych a niektorých ďalších socialistických organizácií v znení nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 155/1976 Zb.,
2. smernice Federálneho ministerstva financií č. V/1-30 304/75 z 15. decembra 1975 pre redistribúciu finančných zdrojov a prostriedkov, registrované v čiastke 35/1975 Zb. a uverejnené vo Finančnom spravodajcovi č. 15/1975.

§ 80

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. januárom 1981.

Dr. Štrougal v. r.

1) § 3 a 19 nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 91/1974 Zb. o organizácii výrobných hospodárskych jednotiek a o ich štatútoch (napr. v odvetí spojov plní funkciu výrobnej hospodárskej jednotky Ústredné riaditeľstvo spojov s podriadenými štátnymi hospodárskymi organizáciami spojov).

2) § 8 písm. b) a c) zákona č. 103/1974 Zb. o poľnohospodárskej dani v znení neskorších predpisov (v znení vyhlásenom pod č. 74/1977 Zb. a doplnenom zákonom č. 113/1979 Zb.), (ďalej len „zákon o poľnohospodárskej dani").
Článok 6 vyhlášky Federálneho ministerstva financií č. 106/1974 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o poľnohospodárskej dani; netýka sa organizácií vzniknutých na základe zmluvy o združení podľa § 360a Hospodárskeho zákonníka, ktoré nie sú štátnymi hospodárskymi organizáciami.

3) Vyhláška Federálneho ministerstva financií č. 94/1980 Zb. o odpisovaní základných prostriedkov.

4) § 18 ods. 1 písm. a), b) a d) zákona o odvodoch.

5) Vyhláška Federálneho ministerstva financií a predsedu Štátnej banky československej č. 162/1980 Zb. o financovaní reprodukcie základných prostriedkov.
Vyhláška Federálneho ministerstva financií č. 163/1980 Zb. o financovaní neinvestičných výdavkov na rozvoj vedy a techniky.
Vyhláška Federálneho ministerstva financií a Ústrednej rady odborov č. 165/1980 Zb. o fonde kultúrnych a sociálnych potrieb.
Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 143/1980 Zb. o usmerňovaní mzdových prostriedkov a odmieňaní práce.
Vyhláška Federálneho ministerstva financií č. 164/1980 Zb. o financovaní obežných prostriedkov.
Vyhláška Ministerstva financií, Štátnej plánovacej komisie a Ústredného geologického úradu č. 9/1967 Zb. o projektovaní a financovaní geologických prác.

6) Vyhláška č. 165/1980 Zb.

7) Vyhláška Federálneho ministerstva financií č. 90/1972 Zb. o financovaní niektorých zariadení podnikovej spoločenskej spotreby a niektorých činností štátnych hospodárskych organizácií a organizácií zahraničného obchodu.

8) Vyhláška Ministerstva financií č. 16/1962 Zb. o konaní vo veciach daní a poplatkov.

9) Vyhláška č. 165/1980 Zb.
Vyhláška č. 143/1980 Zb.
Vyhláška č. 162/1980 Zb.
Vyhláška č. 164/1980 Zb.
Vyhláška č. 163/1980 Zb.

10) Vyhláška Ministerstva financií č. 16/1962 Zb. o konaní vo veciach daní a poplatkov.

11) Vyhláška č. 162/1980 Zb.

12) § 13 ods. 2 vyhlášky č. 143/1980 Zb.

13) Vyhláška č. 163/1980 Zb.
Vyhláška č. 162/1980 Zb.

14) § 18 ods. 1 písm. c) zákona o odvodoch.

15) § 5 a 6 zákona o odvodoch.

16) § 18 zákona o odvodoch.

17) Inštrukcie pre tvorbu a použitie rezervných fondov v štátnych hospodárskych organizáciách v odvetví poľnohospodárstva a výživy (Vestník Ministerstva poľnohospodárstva a výživy Českej socialistickej republiky, čiastka 5/1973).
Smernice pre tvorbu a použitie rezervných fondov v štátnych hospodárskych organizáciách v odvetví poľnohospodárstva Slovenskej socialistickej republiky (Vestník Ministerstva poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky, čiastka 15/1974).

18) § 26, 28, 29, § 30 ods. 1 a 2.

19) § 16 zákona o odvodoch.

20) Odvod z odpisov je ustanovený štátnym rozpočtom na bežný rok pre jednotlivé ústredné orgány absolútnou sumou.

21) § 27 ods. 1.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.